

РЕШЕНИЕ

№ 87

гр. Бургас, 25.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – БУРГАС в публично заседание на шести октомври през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Павел Ал. Ханджиев

Членове: Кирил Гр. Стоянов
Янко Н. Новаков

при участието на секретаря Станка Ст. Ангелова
като разгледа докладваното от Павел Ал. Ханджиев Въззивно търговско дело
№ 20222001000162 по описа за 2022 година

Производството е по чл. 258 и сл. ГПК.

С Решение № 122 от 26.05.2022 г., постановено по т.д. № 212/2021 г., по описа на Окръжен съд – Бургас, е отхвърлен предявеният от “Томатекс хоум текстил” ЕООД иск против ЗК “Уника” АД за заплащане на обезщетение в размер на 26 225 лв. по повод сключена застраховка с ползвател “Банка ДСК” ЕАД за вреди на имущество от покрит риск по застраховка “Имущество в малки и средни предприятия”, сключена с полица № 18006BS0012, заедно със законната лихва от завеждането на иска – 10.07.2019 г. до окончателното изплащане на сумата.

Недоволен от така постановеното решение е останал ищецът “Томатекс хоум текстил” ЕООД, който го е обжалвал с въззивна жалба. След като проследява развитието на спора пред съдебните инстанции, въззивникът изразява недоволство от извода на първоинстанционния съд, направен при повторното разглеждане на делото, че претенцията е неоснователна. Прави се подробен преглед на съдебната практика по сходни казуси и се заключава, че обжалваното решение е неправилно като противоречащо на материалния и процесуалния закон.

Иска се отмяна на решението и уважаване на иска. Претендират се сторените по делото разноси.

Въззиваемият ЗК “Уника” АД в срока по чл. 263 ГПК е представил отговор на въззивната жалба, с който я оспорва и иска потвърждаване на обжалваното решение, като правилно и законосъобразно. Сочи се в отговора,

че ищецът не е легитимиран да предяви иска, тъй като полицата е сключена в полза на трето лице, а в този случай застрахователното обезщетение се изплаща на бенефициера, а не на лицето, което е договаряло със застрахователя. В случая били предявени чужди права, което било недопустимо, а предпоставките за процесуална субституция не били налице.

Иска се потвърждаване на обжалваното решение и присъждане на разноски.

Третото лице-помагач “Банка ДСК” АД не е изразило становище.

Бургаският апелативен съд, като взе предвид изложените съображения и доводи на страните, прецени събраните по делото доказателства и съобрази закона, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Въззивната жалба е подадена в срок, от легитимирана да обжалва страна, срещу акт, подлежащ на обжалване, и отговаря на изискванията на закона за редовност, поради което с определение от 29.08.2022 г. е допусната до разглеждане по същество.

Първоинстанционното производство е образувано по искова молба от “Томатекс хоум текстил” ЕООД против ЗК “Уника” АД. Ищецът изложил твърдения, че е сключен застрахователен договор за застраховка “имущество в малки и средни предприятия” със страни: застрахован – “Томатекс хоум текстил” ЕООД; застраховател – ЗК “Уника” АД и ползващо се лице – “Банка ДСК” ЕАД. Поради настъпило застрахователно събитие застрахователят изплатил застрахователно обезщетение на ползващото се лице. Недоволен от определения размер, застрахованият поискал от съда да *бъде осъден застрахователят ЗК “Уника” АД да заплати на застрахования “Томатекс хоум текстил” ЕООД чрез ползващото се лице “Банка ДСК” ЕАД застрахователно обезщетение в размер на 26 225 лв. ведно с лихва за забава.* Образувано било т.д. № 354/2019 г. на БОС, по което с решение № 262 от 18.09.2020 г. искът бил уважен, като застрахователят бил осъден да заплати обезщетението *в полза на застрахования ... на третото ползващо се от имуществената застраховка лице.*

По въззивна жалба на застрахователя с решение № 12 от 25.02.2021 г. по в.т.д. № 242/2020 г. Апелативен съд – Бургас обезсилил първоинстанционното решение. Прието било, че е недопустимо да се постанови осъждане в полза на лице, различно от ищеца, без да е налице уредена възможност за това. Делото било върнато на Окръжен съд – Бургас за разглеждане на действително предявения иск.

При новото разглеждането на делото от Окръжен съд – Бургас било образувано т.д. № 212/2021 г. и на ищеца било указано да предяви собствени права съобразно указанията в отменителното решение. С молба от 07.06.2021 г. ищецът отново потвърдил фактическите си твърдения, че “Банка ДСК” АД е ползващо се лице по договора за имуществена застраховка, сключен между “Томатекс хоум текстил” ЕООД и ЗК “Уника” АД, но изменил петитума, като

поискал застрахователят да бъде осъден да заплати застрахователното обезщетение на застрахования, т.е. на ищеца. Съдът конституирал “Банка ДСК” ЕАД като трето лице-помагач на страната на ищеца и постановил обжалваното по настоящем решение, с което отхвърлил иска. Прието било, че право да получи обезщетение има ползващото се лице, но не и застрахования ищец.

При настоящото второ по ред сезиране на въззивния съд съдията-докладчик констатира, че при новото разглеждане на делото първоинстанционният съд се е произнесъл по нередовна искова молба, като нередовността се изразява в съществуващо противоречие между фактическите твърдения на ищеца и отправеното от него искане. На въведените от ищеца фактически обстоятелства (сключен договор за имуществено застраховане с трето ползващо се лице; настъпило застрахователно събитие и неизпълнение от страна на застрахователя на задължението да изплати обезщетение) съответства искане на осн. чл. 383, ал. 4 КЗ или чл. 398, ал. 4 КЗ *във връзка с чл. 134 ЗЗД*, а именно по иск на застрахования да бъде осъден застрахователя да заплати на ползващото се лице дължимото застрахователно обезщетение. В този случай е необходимо конституирането на ползващото се лице като съищец. (Решение № 60063 от 30.06.2021 г. на ВКС по т. д. № 351/2020 г., I т. о., ТК, докладчик председателят Дария Проданова; Решение № 107 от 14.01.2020 г. на ВКС по т. д. № 893/2018 г., I т. о., ТК, докладчик съдията В. Николова; Решение № 358 от 13.07.2022 г. на Апелативен съд – Пловдив по в. т. д. № 593/2021 г.) Приетото от окръжния съд уточнение на петитума (да бъде осъден застрахователят да плати застрахователно обезщетение на застрахования ищец) не отчита обстоятелството, че застрахователният договор е сключен в полза на трето лице, което се поддържа неотклонно от ищеца.

С разпореждане от 27.07.2022 г. исковата молба е оставена без движение и на ищеца е указано да уточни фактическите основания на претенцията като посочи дали по процесния застрахователен договор “Банка ДСК” ЕАД е кредитор на застрахования, в чиято полза е сключена застраховката, по смисъла на чл. 383 КЗ, или е бенефициер по смисъла на общата разпоредба на чл. 398 КЗ. В съответствие с фактическите основания ищецът следва да уточни и искането си до съда.

С две последователни молби от 05.08.2022 г. и от 15.08.2022 г. ищецът е уточнил, че ползващото се лице “Банка ДСК” АД е кредитор на ищеца по договор за банков кредит, и е заявил искането си до съда: Да бъде осъден застрахователят да заплати на “Банка ДСК” АД дължимото застрахователно обезщетение, като за целта банката бъде конституирана като съищец.

При тези данни настоящият въззивен състав стига до извод, че обжалваното решение следва да се обезсили и делото да се върне на окръжния съд за ново разглеждане. Това се налага, тъй като решението е недопустимо, като постановено по нередовна искова молба, чиято

нередовност е свързана с конституирането на надлежните страни и не може да бъде отстранена във въззивното производство. Съдът е сезиран с иск на осн. чл. 383, ал. 4 вр. чл. 405 КЗ. Застрахованият “Томатекс хоум текстил” ЕООД е предявил правото на ползващото се от имуществената застраховка лице “Банка ДСК” АД да получи застрахователното обезщетение на осн. чл. 383, ал. 4 КЗ вр. чл. 26, ал. 2 и ал. 4 ГПК и чл. 134 ЗЗД. Надлежни страни по така предявения иск са съищите “Томатекс хоум текстил” ЕООД (застрахован) и “Банка ДСК” АД (кредитор, ползващо се от застраховката лице) и ответник – ЗК “Уника” АД (застраховател). Вместо като съищец, “Банка ДСК” АД е конституирана в производството като трето лице-помагач.

При новото разглеждане на делото в първата инстанция съдът следва да конституира “Банка ДСК” АД като съищец и да я заличи като трето лице-помагач, след което да се произнесе по съществото на предявения иск.

Мотивиран от изложеното, Бургаският апелативен съд

РЕШИ:

ОБЕЗСИЛВА решение № 122 от 26.05.2022 г., постановено по т. д. № 212/2021 г. по описа на Окръжен съд – Бургас.

ВРЪЩА делото за ново разглеждане от друг състав на Окръжен съд – Бургас.

Решението подлежи на касационно обжалване пред ВКС в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____